

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. október 22.

FRANCIA NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

<i>0</i>	<i>Rester collée au téléphone</i>	<i>C</i>
1.	Ne pas faire attention à comment s'habiller	G
2.	Ne pas être à l'heure	F
3.	Ne pas écouter	K
4.	Essayer d'être quelqu'un d'autre	A
5.	Partir au moment de payer	D
6.	Parler de votre ancien petit ami	I
7.	Faire le détective et le dire	B
8.	Donner trop d'informations sur vous	H
9.	Donner trop d'importance à votre look	E

2. feladat

10. (Elle voulait devenir) institutrice.
- 0** *Elle habitait dans un petit village.*
11. Parce qu'il n'y avait pas de lycée dans son village. / Le lycée se trouvait loin de son village. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
12. Parce qu'elle avait une vie professionnelle et familiale en même temps. / Parce qu'elle avait un bébé. / Parce qu'elle n'avait pas le temps. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
13. (Elle était chef) comptable.
14. Au moment de prendre sa retraite./ Au moment de retourner dans son village natal./ Quand elle avait plus de temps libre pour elle (grâce à sa retraite). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
15. Ils n'en revenaient pas./ Ils n'en croyaient pas leurs yeux./Ils étaient surpris/choqués. Ils lui posaient des questions. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
16. Pour le plaisir. / Parce que c'était son rêve. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
17. Il lui fallait plus de temps pour mémoriser. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
18. Non.

3. feladat**0 Stromae a des origines africaines.**

19. Il n'a jamais pris de cours de musique.
20. Stromae n'est pas son premier nom d'artiste.
21. « Stromae » ne veut rien dire.
22. Il a commencé sa carrière en 2005, avec un autre rappeur, JEDI.
23. Il a fait des études supérieures chez Quick pour devenir ingénieur du son.
24. « Alors on danse » le fait connaître même en dehors de l'Europe.
25. Son premier single est intitulé « Papaoutai ».
26. Le clip de la chanson « Formidable » est le clip le plus populaire qu'un artiste belge n'ait jamais réalisé.

V
F
V
F
F
F
V
F
V

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	8
7	9
8	10
9	12
10	13
11	14
12	15

jó megoldás	elért pont
13	17
14	18
15	19
16	20
17	22
18	23
19	24
20	26
21	27
22	28
23	29
24	31
25	32
26	33

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

1. étais
2. n'aimais pas
- 0 ont eu**
3. m'ont obligée
4. voulais
5. ai trouvé
6. n'y connaissais rien
7. ai accepté
8. serait / était
9. suis repartie
10. suis devenue

2. feladat

- 0 de**
11. un
  12. des
  13. les
  14. de la
  15. du
  16. du
  17. du
  18. de
  19. de la
  20. les
  21. le

3. feladat

- 0 en**
22. avec
  23. de
  24. dans / avec / à cause de
  25. de
  26. de
  27. de
  28. à
  29. de

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	1
3	2
4	3
5	3
6	4
7	5
8	5
9	6
10	6
11	7
12	8
13	8
14	9

jó megoldás	elért pont
15	9
16	10
17	11
18	11
19	12
20	13
21	13
22	14
23	14
24	15
25	16
26	16
27	17
28	18
29	18

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többlet pont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0	<i>les enfants français touchent 23 euros d'argent de poche en moyenne par mois.</i>	V
1.	l'argent de poche prépare les enfants à la vie d'adulte.	V
2.	on doit donner de l'argent de poche à l'enfant le plus tôt possible.	F
3.	il faut donner de l'argent à l'enfant de façon régulière.	V
4.	il faut donner de l'argent aux enfants chaque fois qu'ils en demandent.	F
5.	l'argent de poche doit dépendre, entre autres, du salaire des parents.	V
6.	il faut donner de l'argent aux enfants quand ils aident dans le ménage.	F
7.	il ne faut pas donner moins d'argent de poche quand l'enfant a de mauvaises notes à l'école.	V
8.	les filles et les garçons ne sont pas égaux en France quand il s'agit de l'argent de poche.	V

A lemezen hallható szöveg :

Bonjour à tous ! Notre sujet de cette semaine, c'est l'argent de poche. Quand votre enfant va venir vous réclamer de l'argent de poche, il faudra bien savoir quoi lui répondre. Tout d'abord quelques chiffres : chaque enfant français reçoit en moyenne 23 euros par mois !

C'est beaucoup, me direz-vous. Oui, mais le montant change selon les âges. Alors, l'argent de poche : pour ou contre ? Moi, j'y suis plutôt favorable. D'abord pour apprendre à votre enfant à être autonome, à savoir gérer un budget et, surtout, à connaître la valeur de l'argent.

Question suivante : quand et combien donner ? Alors là, c'est clair ! Pas la peine de donner avant qu'il ne soit en âge de compter, c'est-à-dire, pas avant l'âge de 6 ans. Mais c'est bien d'attendre encore un petit peu plus tard. Et puis, rien ne sert de verser sans compter puisque votre enfant va croire que l'argent tombe du ciel ou bien qu'il sort directement des guichets de banque sans qu'il ne se passe rien derrière. Il faut trouver la somme juste. Il est impératif de fixer une période à l'avance ! Donnez-lui de l'argent toutes les semaines ou tous les mois, par exemple. Ne dites pas oui à toutes ses envies, sinon l'enfant n'apprendra jamais à gérer son argent. En plus, il faut donner selon votre salaire et l'âge de votre enfant. Attention ! L'argent ne doit pas devenir un moyen de chantage : débarrasser la table, faire la vaisselle, ça n'a pas de prix, et ce n'est pas parce que votre petit a de mauvaises notes à l'école qu'il faut lui diminuer son argent de poche. Supprimez plutôt le temps qu'il passe devant l'écran.

Je termine par un constat bien étonnant pour notre époque. En matière d'argent de poche, il n'y a pas de parité entre les enfants, puisqu'en moyenne, une petite fille reçoit chaque mois 16 euros tandis qu'un petit garçon en reçoit 28 !

À la semaine prochaine !

(www.youtube.com)

---

2. feladat

9. Depuis trois ans. / Depuis l'âge de 17 ans.
10. Non.
- 0** *À Marseille.*
11. Difficiles. / Il avait des difficultés. / Il n'avait pas de progression constante. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
12. Il en est content / satisfait. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
13. 130 kilos.
14. Deux jours d'entraînement, un jour de repos. / Il s'entraîne cinq fois par semaine. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
15. Non.
16. Il faut faire attention à son alimentation / il faut bien dormir / il faut vivre sainement / il ne faut pas regarder les autres / il ne faut jamais abandonner. **2 de ces réponses.** *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

A lemezen hallható szöveg :

- Laura :** Alors Joran, j'ai entendu que tu faisais de la musculation.
- Joran :** Oui, c'est ça. Ça fait trois ans maintenant que j'ai commencé la musculation. J'avais dix-sept ans. Et donc j'ai commencé à en faire dans une salle à côté de chez moi.
- Laura :** Tu habites où ?
- Joran :** À Marseille, dans les quartiers nord de Marseille.
- Laura :** D'accord. Et donc, à tes débuts, c'était facile pour toi ?
- Joran :** On va dire que j'ai eu une progression pas forcément constante, mais je me rappelle que j'étais vraiment en difficulté au début.
- Laura :** Et ça, c'est le cas pour ...
- Joran :** Pour la majorité des personnes. Pour commencer, il faut commencer d'en bas pour arriver tout en haut.
- Laura :** D'accord. Et là, aujourd'hui, à quel niveau tu te situes ?
- Joran :** Bah aujourd'hui, j'ai atteint un niveau quand même qui me satisfait pleinement.
- Laura :** Ah, ouais ?
- Joran :** Vu que j'arrive à soulever couché, presque 130 kilos.
- Laura :** Ah, quand même !
- Joran :** Alors qu'à mes débuts, j'arrivais pas à stabiliser la barre vide, donc qui n'pesait que 20 kilos. Et là, maintenant, j'arrive à soulever 130 kilos.
- Laura :** Ah, d'accord. Et à côté de ça, est-ce que tu fais des exercices tous les jours, des pompes, des abdos ?
- Joran :** Non, non, je ne fais pas de pompes ni d'abdos mais je m'entraîne à la salle de sport cinq fois par semaine. J'essaie de garder un rythme deux jours d'entraînement, un jour de repos. Et après, avec cela, il y a également un programme alimentaire qui est nécessaire dans ce sport.
- Laura :** Ah ! Donc tu... tu fais des régimes, tu fais attention à ... Tu surveilles ton alimentation.
- Joran :** Oui, voilà. Un régime à base de protéines, protéines et glucides pour prendre plus de muscles et pour être en pleine forme.
- Laura :** Et tu prends combien de repas par jour ?
- Joran :** Ah, ça peut varier... Ça... ça peut aller de quatre à six. Mais c'est pas vraiment des repas, c'est plus des collations.
-

- Laura :** Et est-ce que le résultat se voit vite ?
- Joran :** C'est peut-être un des sports les plus ingrats qui existe : il faut beaucoup de temps pour arriver à avoir un bon niveau... Mais il ne faut jamais regarder les autres, il ne faut regarder que sa propre évolution, et il ne faut jamais abandonner.
- Laura :** Et est-ce que tu aurais un conseil à donner à ceux qui veulent commencer ?
- Joran :** Alors, il faut faire attention à ce qu'on mange, et c'est un entraînement qui dure 24 heures, parce que quand on sort de la salle, on n'a pas fini. Il faut qu'on s'alimente, faut qu'on dorme bien, et il faut qu'on ait un type de vie assez sain.
- Laura :** D'accord, bah merci Joran pour nous avoir éclairés sur la muscu.
- Joran :** De rien.

(www.francebienvenue1.wordpress.com)

3. feladat

		le métro parisien	le métro berlinois
0	<i>On peut être contrôlés dans le métro.</i>	X	X
17.	Il y a un tourniquet à l'entrée.		X
18.	Les passagers sont souvent solidaires avec les fraudeurs.	X	
19.	Il y a des portes automatiques à la sortie.	X	
20.	Les fraudeurs essaient d'entrer par la porte de sortie.	X	
21.	Les contrôleurs ne portent pas d'uniforme.		X
22.	Les contrôleurs demandent les tickets dans les couloirs du métro.	X	
23.	Les contrôleurs peuvent monter dans le train pour demander les tickets.		X
24.	Les fraudeurs paient 40 euros d'amende s'ils sont attrapés.	X	X

A 24. item csak mindkét jelölés megléte esetén fogadható el.

A lemezen hallható szöveg :

À Paris, prendre le métro sans ticket semble être un exercice sportif qui se pratique souvent avec la solidarité d'autres voyageurs. Voilà comment ça se passe : l'entrée du métro parisien est gardée par une machine tournante, le fameux tourniquet dans lequel il faut glisser son ticket pour pouvoir passer. Si le fraudeur est sportif, il peut sauter par-dessus le tourniquet. Ceux qui sont moins sportifs ou qui ne veulent pas attirer l'attention préfèrent se glisser dans le tourniquet avec un autre voyageur. C'est physique : les deux corps se touchent forcément dans l'espace restreint, mais c'est une pratique assez courante qui semble d'ailleurs plaire à tous les passagers.

Autre possibilité : entrer par les portes de sortie. La sortie est fermée par des portes automatiques qui s'ouvrent uniquement si on marche sur le tapis juste devant, côté intérieur du métro. Je ne sais pas trop pourquoi, mais les Parisiens permettent volontiers aux fraudeurs d'entrer par la porte de sortie. Mais une fois rentré dans les couloirs du métro, le fraudeur court d'autres dangers : il est possible que des contrôleurs l'attendent juste un peu plus loin

avec leurs uniformes verts, leurs cravates rayées et leur étonnante nonchalance. Ils se mettent carrément à dix pour bloquer tout un couloir du métro parisien. Difficile de leur échapper. En Allemagne, l'exercice de voyager sans ticket est moins physique et plus solitaire. Pas besoin de se faire aider par d'autres voyageurs : l'accès au métro est libre. Pas de tourniquet. Pas de barrière. Personne ne vous demande rien. Vous êtes seul avec votre conscience. Mais attention, à n'importe quel moment du voyage trois ou quatre personnes, hommes, femmes, jeunes, vieux, mais surtout, sans aucun uniforme peuvent entrer dans le train. Ces contrôleurs en civil bloquent simultanément les trois portes du train. Le fraudeur allemand a donc tendance à voyager dans la première rame du train pour pouvoir observer le quai à chaque entrée de station. S'il voit des personnages douteux, il descend en catastrophe. Personnellement, j'ai une petite tendance à préférer le système français. Mais, il y a quand même des similitudes : que ce soit à Paris ou à Berlin, si on vous attrape, il vous en coûtera 40 euros.

(www.arte.tv)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	6
5	7
6	9
7	10
8	11
9	13
10	14
11	15
12	17

jó megoldás	elért pont
13	18
14	20
15	21
16	22
17	24
18	25
19	26
20	28
21	29
22	31
23	32
24	33

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. A feladatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. **A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:**

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4
Szövegalkotás, hangnem	4
Szókinccs, kifejezőmód	4
Nyelvtan, helyesírás	4
Összesen	16

-
2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.
3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megvalósította-e az azokban megfogalmazott kommunikációs célokat;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó a 4 irányító szempontra összesen 8 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
7-8	4
5-6	3
3-4	2
1-2	1
0	0

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 120 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 25 szót.
- ha a létrehozott szöveg nem üzenet/levél.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① **Megmagyarázza, mi készítette arra, hogy válaszoljon.**
- ② **Megnyugtatja Jonathant (pl. a magyarok beszélnek nyelveket, „normális” ételeket esznek, és nem olyan nagyon mások a szokásaik, mint gondolná.)**
- ③ **Ötleteket ad, mit csinálhatna még Magyarországon.**
- ④ **Felhívja Jonathan figyelmét, milyen veszélyek leselkednek rá.**

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 25 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók);
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonyoknak.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz – a hiba jellegétől függően – vagy a *Szókincs, kifejezőmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alakban és a helyesírás normáinak;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a szöveg megértését nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a szöveg megértését.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Javítási jelrendszer***A feladat teljesítése***

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L+ szimbólumot alkalmazzuk a lexikai gazdagság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + i, _____ i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javítószámban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

G+ szimbólumot alkalmazzuk a nyelvtani változatosság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

→ **nyíl** = szórendi hiba,

aláhúzás + i = _____ **i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben.</p>	<p>A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.</p> <p>A létrehozott szöveg 25 szónál rövidebb.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 120 szót**, *A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **25 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.</p>

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a szöveg megértését nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.</p>	<p>A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	5
Szövegalkotás, hangnem	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvtan, helyesírás	4
Összesen	17

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése szempont* alapján 0 pontos, nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pontos.
3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó az 5 irányító szempontra összesen 10 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá

pont	vizsgapont
10	5
8-9	4
6-7	3
4-5	2
2-3	1
0-1	0

Az így elért pontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja az 180 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 50 szót.

Az értékelés általános szempontjai megegyeznek az első feladatnál ismertettekkel.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, hogyan történt az ajándék átadása.
- ② Elmondja, mit szeretett volna kapni a születésnapjára.
- ③ Elmondja véleményét az ajándékáról.
- ④ Elmondja, mik a tervei a pénzzel, és meg is indokolja terveit.
- ⑤ Elmondja, mit szeretne kapni a 19. születésnapjára.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg 50 szónál rövidebb.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 180 szót, *A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága* pontszámából 1 pontot le kell vonni.

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága szempont alapján adott pontszám 0 pont, ha a szöveg 50 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a szöveg megértését nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a mondanivaló megértését.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.